

"L'esquerra no pot esperar el vot 'paisano'"

Rafael Ribó afronta aquest cap de setmana l'assemblea nacional d'Iniciativa. En aquesta entrevista, defensa l'acostament entre les esquerres des d'un projecte nacional propi i avisa que a la direcció d'IC no hi tenen lloc els qui no vulguin anar per aquest camí.

Anguita va justificar la seva visita recent a Catalunya en nom del seu dret a explicar la seva posició política en temes sobre els quals discrepa d'IC. I ha advertit que pensa tornar tantes vegades com vulgui o el convidin. Ahir mateix la presidència federal aprovava el dret d'Izquierda Unida (IU) a entrevistar-se amb qualsevol de les formacions integrades en IC. No era sobirana Iniciativa en el seu territori?

—Tota aquesta trifulga del viatge d'Anguita m'interessa molt poc. A mi m'interessa poder dir que estic a favor del pacte de pensions, m'interessa poder dir que l'acord sobre finançament autonòmic, malgrat els condicionants, és un pas endavant, i m'interessa apostar, com faig, per la unitat de les esquerres a Catalunya, pels sindicats, i per la Unió Europea. Sé que en la majoria d'aquestes coses, per no dir en totes, IU no hi està d'acord. Però aquesta desavinença, a mi no m'obliga. Deixaria de ser sobirà si jo hagués de rectificar aquestes posicions. IC té tots els ressorts per decidir la seva política catalana, espanyola o europea.

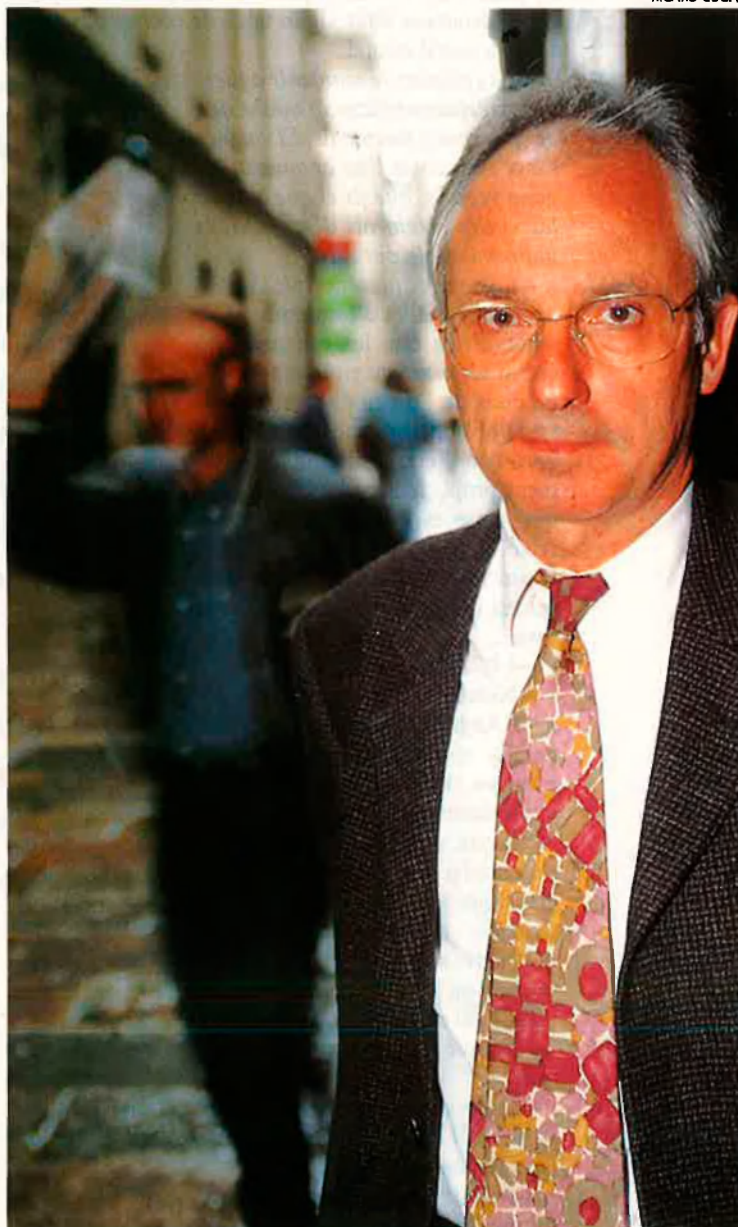
—Si discrepeu en temes polítics tan cabdals com el pacte de pensions, la convergència europea, el paper dels sindicats, o l'articulació de les esquerres, quin sentit té que Iniciativa mantingui un acord federal amb IU?

—Ara tindrem una assemblea nacional on farem balanç de tot això. Si els vuit-cents cinquanta delegats ratifiquen aquesta política, cosa que intueixo que anirà per aquí, ja no es podrà dir que és la política de la direcció d'Iniciativa, sinó que serà la política d'Iniciativa. Aleshores podrem anar a IU i discutir què passa. Veurem si hi ha possibilitats d'aproximar-nos o no.

—I quin és la seva opinió personal?

—Després de l'assemblea, la nostra voluntat és discutir amb IU totes aquestes qüestions per veure si són diferències substancials que provoquen un allunyament, o són coses que són reconduïbles. En el tema de la Unió Europea per exemple, formacions de la nostra òrbita que mantenen posicions irreductibles, com Refondazione Comunista, ja van entrant en la lògica i en la conquesta de canviar Maastricht en fa-

RICARD CUGAT

"A l'àrea metropolitana de Barcelona no entren ni comunismes ortodoxos ni refundacions. La gent vol sentir problemes reals."

RICARD CUGAT

vor dels sectors assalariats. En el tema del pacte de pensions, estic convençut que quan es vegin més les orelles del llop de la CEOE, via CiU o PNB, per reduir aquest pacte hi haurà més gent que obrirà els ulls. En el tema de les esquerres, ja he dit moltes vegades que hi ha més terreny a recórrer a Catalunya que a la resta de l'estat espanyol.

—*La necessitat d'un referent estatal és consubstancial a la identitat d'Iniciativa?*

—La paraula referent estatal no és exacta. Veig difícil que arribi un dia en què Iniciativa es desentengui de buscar socis a nivell estatal. Per això ja existeix una altra formació política a Catalunya que ho fa, que és ERC. I molt legítimament. Però jo crec que l'actual interacció de les problemàtiques, l'actual articulació de poblacions, i el lent procés de transferència de poders del l'estat cap amunt i cap avall, implica necessàriament tenir algun tipus de corresponsabilització a nivell estatal.

—*La voluntat de mantenir aquesta corresponsabilització també deu obeir a raons electorals. El vot paisano, com vostè l'ha anomenat alguna vegada, que és el que surt de les visites electorals d'Anguita, és imprescindible per a IC?*

—Cal tenir present que no hi haurà alternativa d'esquerres a Catalunya fins que les esquerres no entrin seriosament en l'àrea metropolitana de Barcelona, per combatre l'abstencionisme diferencial. Però han d'entrar-hi amb plantejament propi, fent pedagogia nacional, sense esperar el vot *paisano*. Això ho he dit i ho mantinc. Quan Quim Nadal omple l'àrea de Barcelona de fotos del Felipe, i no la seva...

—*I IC la d'Anguita, suposo...*

—Nosaltres no vam penjar la foto d'Anguita, ni el vam passejar per la conurbació de Barcelona quan va venir. A les eleccions autonòmiques només va fer dos actes electorals, una tarda a l'Hospitalet i un matí a Tarragona. En aquestes eleccions, amb un augment de participació en aquestes zones del 10% o del 12%, vam doblar vots. A les generals, a les mateixes zones, participant un 20% o un 25%, vam baixar.

—*El vot es va fugar cap al Felipe.*

—Perquè la nostra política a nivell d'estat ens va fer mal.

—*La tradició de l'esquerra catalana no ha estat, però, anar a la rodalia de Barcelona en clau pròpia, sinó clarament en clau estatal.*

—A la sortida de la transició, amb el PSUC teníem un prestigi clarament propi. Amb la trencadissa del PSUC, això es va difuminar i ha costat tornar a tenir força i claredat per mobilitzar aquests sectors. Hem

de plantejar-nos molt seriosament recuperar aquest fil conductor. Hem de fer molta pedagogia en clau nacional catalana entre aquests sectors.

—*El sector anguitista d'IC està esperant la dissolució del PSUC per crear a Catalunya una força comunista amb el suport del PCE. Aquest fet no pot dificultar la voluntat de combatre en clau catalana els sectors abstencionistes del cinturó?*

—La meua experiència de la campanya de les autonòmiques és que si tu expliques clar per què necessitem més poder polític, més finançament, la resposta és entusiasta. A l'àrea de Barcelona no entren ni comunismes ortodoxos ni refundacions. La gent vol sentir problemes reals, i que se'ls ofereixi una solució.

—*Si no entren per comunisme ortodox, poden mirar d'entrar per la via del sentiment, apel·lant a la pertinença identitària, a una hipotètica amenaça lingüística...*

—En aquest tema ningú no pot abaixar la guàrdia, perquè és un tema visceral. Algú pot intentar enfrontar el sentiment de pertinença a Espanya amb el sentiment català, però sortosament, puc dir que a grans línies avui això és inexistent. Hi ha focus molt localitzats en determinades professions, com mestres i funcionaris, que després d'adonar-se que identificar-se amb l'extrema dreta era nociu per als seus interessos, ara intenten acostar-se a l'esquerra. És un fenomen que si sabem confrontar-lo bé, amb elements de pedagogia nacional nítids, no ha de ser preocupant. Però no hem d'abaixar la guàrdia. Això vol dir explicar que a Catalunya hi ha una llengua que és la llengua pròpia, en convivència amb altres llengües, i que la política d'immersió és la millor política per evitar la separació.

—*En el darrer míting d'Anguita a Barcelona, hi havia pancartes a favor del "bilingüisme".*

—Jo no hi era.

—*Potser la vessant positiva de la visita d'Anguita, vista des de la direcció d'Iniciativa, ha estat pacificar els moviments crítics interns, amb l'excepció lògica de l'anguitista.*

—Això ho hauria de preguntar a ells. Si la pregunta va referida al grup del manifest dels 35, ells plantegen tres coses. Primer, que estan d'acord amb l'estratègia política. Segon, que cal renovar la direcció seguint un criteri pluralista. Això és una obvietat. I tercer, hi ha un apartat, que alguns d'ells diuen que no subscriuen, que és que cal millorar les relacions amb IU.

—*Acaba de garantir pluralisme. Això vol dir que noms com Antoni Farrés, Francesc Baltasar o An-*

"No hi haurà alternativa d'esquerres fins que les esquerres no entrin a l'àrea metropolitana de Barcelona, per combatre l'abstencionisme diferencial. Però s'hi ha d'entrar fent pedagogia nacional, sense esperar el vot 'paisano.'"

dreu Mayayo han de tenir un lloc en la nova direcció?

—Tots aquests noms són noms amb prou pes per pensar que han d'exercir tasques de responsabilitat a IC. La nova etapa que comencem, destinada a construir una convivència àmplia de formacions progressistes, requereix sumar. Aquí no sobra ningú que s'ho cregui. Però si algú no creu en la necessitat d'avançar cap a la confluència de les esquerres, que no tingui la pretensió d'estar en el futur equip de direcció. Si algú no s'ho creu, ens aportarà les seves crítiques, però no es podrà corresponsabilitzar de tirar-ho endavant.

—A qui es refereix, exactament?

—No parlava dels del manifest dels 35. Parlava dels anomenats anguitistes. Em sembla lògic que si tu no estàs convençut que cal anar cap a un punt, no demanis portar una cartera per anar cap aquest punt. Si vols, espera, critica, fes alternativa, però no prenguis estar en primera línia. Jo el que demano és coherència.

—Aquesta proposta d'avançar cap a una major articulació de les esquerres ha generat moltes expectatives però no acaba de sedimentar. Quines són avui les principals dificultats que hi ha per avançar cap a una articulació d'aquest tipus?

—En aquest tema l'expectativa social va per davant de les forces polítiques. Però és cert que en el terreny dels partits hi ha dificultats, que per mi es poden reduir a tres. La primera és combatre la indistinció, allò que és diu que "tots som iguals", que no hi ha dretes ni esquerres. En aquest punt cal un esforç de regeneració democràtica, combatre la corrupció, el carterisme polític i sanejar la vida pública. La segona dificultat és superar la subalternitat. Fins a les eleccions del 3 de març, el PSC va tenir una actitud clarament subalterna, esperant a veure si es formava una majoria amb CiU a nivell d'estat. També ERC, quan encara hi

havia el Colom, després de les últimes autonòmiques, va tenir la temptació de ser subalterna de CiU.

—I Iniciativa no ha estat mai subalterna de l'estratègia d'IU quan, per exemple, predicava l'enfrontament amb els socialistes?

—No. Iniciativa va fer una campanya autonòmica parlant sempre de la necessitat de confluïr entre les esquerres catalanes. Això està en les hemeroteques. I el tercer defecte és la prepotència. Sovint l'esquerra ha anat, i per tant nosaltres també, amb els exclusivismes, es diguin casa comuna, pal de paller o som l'única esquerra. Aquest fet impedia el diàleg.

—Malgrat aquest diàleg, fins ara no s'ha superat

RICARD CUGAT

"Si algú no creu en la necessitat d'avançar cap a la confluència de les esquerres, que no tingui la pretensió d'estar en el nou equip de direcció. Si algú no s'ho creu, ens aportarà les seves crítiques, però no es podrà corresponsabilitzar de tirar-ho endavant."

la fase de la declaració de bones intencions.

—D'aquest procés, se'n parla només des del maig de 1996. Per tant, fa poc. Alguns deien que no duraria ni tres setmanes. Ha passat l'estiu, i s'ha tornat a dir que després dels congressos, el tema estaria mort. Doncs resulta que el senyor Narcís Serra, que és prou intel·ligent, després de ser escollit primer secretari, també ha agafat aquest discurs.

—L'agafa, però també se'l creu?

—No tinc per què dubtar-ho, almenys fins que no demostrï el contrari. Les declaracions que ha fet fins ara van en aquesta línia. Ara bé, si després dels congressos continuem fent només declaracions, sense passar als fets concrets, és quan admetria dubtes. Per mi, el detall més significatiu és que CiU, des del primer moment, ha dit que això no anava enlloc, que no prosperaria. Saben que és la primera vegada en molts anys que l'esquerra formula una proposta engresca-

"Les municipals del 99 haurien de ser un assaig de la unitat de les esquerres. Ho dic en condicional, per si no arribem a temps."

dora.

—S'atreviria a dir si tot aquest procés serà madur per les properes eleccions autonòmiques, previstes per 1999?

—En política és molt difícil fer profecies, i jo particularment sóc un desastre en aquest sentit. Les municipals del 99 haurien de ser un assaig de la unitat de les esquerres. Ho dic en condicional, per si no arribem a temps. No hem de forçar etapes ni precipitar-nos, però també allò que diuen, *sin prisa pero sin pausa*.

Pere Martí